

4.5.2020

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö VN/10058/2020

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto esityksestä kontaktien jäljityssovelluksen käyttöönotosta Covid-19-epidemian hallinnan tueksi

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa esityksestä kontaktien jäljityssovelluksen käyttöönotosta Covid-19-epidemian hallinnan tueksi.

Asiakirjassa on kuvattu Covid-19-epidemian tartuntaketjujen jäljittämistä ja katkaisemista tehostava lähikontakteja rekisteröivä mobiilisovellus, jonka käyttö olisi väestölle vapaaehtoista. Esityksen mukaan mobiilisovelluksella voitaisiin tukea Covid-19-poikkeustilan vaiheittaista purkamista ja yhteiskunnan elpymistä. Suomen Covid-19 -mobiilisovelluksen kehittämistä ja käyttöönottoa koskeva selvitystyö perustuu erityisesti Euroopan komission suositukseen 8.4.2020 mobiiliratkaisuista, kansalliseen testausstrategiaan ja terveydenhuollon tarpeisiin. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa kansallisesta selvitystyöstä yhteistyössä muiden viranomaistahojen kanssa.

Liikenne- ja viestintäministeriö tukee mobiilisovelluksen käyttöönottoa koskevaa esitystä. Tärkeintä on kehittää ja selvittää ratkaisuja, joista on aidosti hyötyä koronaviruksen leviämisen estämisessä ja tartuntaketjujen tunnistamisessa sekä katkaisemisessa. Liikenne- ja viestintäministeriö korostaa esityksen mukaisesti, että ratkaisujen tulee olla vapaaehtoisuuteen perustuvia ja niiden tulee kunnioittaa perusoikeuksia kuten yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa. Lisäksi ratkaisujen korkea tietoturvan taso tulee varmistaa ja mobiilisovelluksen käyttö tulee lopettaa epidemian päättyessä. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että esityksessä on kiitettävästi huomioitu edellä mainitut asiakokonaisuudet.

Esityksen mukaisesti mobiilisovelluksen käytön perustuessa vapaaehtoisuuteen huomiota tulee kiinnittää erityisesti käyttöönotettavan sovelluksen hyväksyttävyyteen. Eri ratkaisuvaihtoehtojen keskiössä on sovelluksen käyttäjien määrä. Liikenne- ja viestintäministeriö muistuttaa, että ilman laaja-alaista sovelluksen käyttäjien määrää ei voida olettaa, että mobiilisovellus saavuttaisi sen käytölle asetetut vaatimukset.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että mobiilisovelluksen toiminnallisuuksia koskevassa kehitystyö tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä teknisestä toteutuksesta vastaavien tahojen kanssa. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää mobiilisovelluksen teknisen kehitystyön osalta mahdollisena, että sovelluksen kehittämistyössä voidaan tarvittaessa hyödyntää myös yksityisen sektorin asiantuntemusta. Yksityisellä sektorilla on merkittävää ohjelmisto- ja sovellusosaamista, joita voidaan hyödyntää

Id Versionumero

myös koronaviruksen leviämisen estämiseen ja kontaktien kartoittamiseen liittyvässä työssä. Huolimatta mahdollisesta yhteistyöstä yksityisen sektorin toimijoiden kanssa, Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo esityksen mukaisesti, että mobiilisovelluksen omistajana ja vastuutahona tulee toimia terveydenhuoltosektorin viranomaisen.

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole tässä vaiheessa selvitystyötä täydennettävää tunnistettuihin lainsäädäntöä koskeviin muutostarpeisiin. Liikenne- ja viestintäministeriö haluaa muistuttaa, että mahdollisen mobiilisovelluksen tietoturvan varmistamisessa voidaan hyödyntää Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksen asiantuntemusta. Kyberturvallisuuskeskuksella on jo voimassa olevan lainsäädännön perusteella mahdollisuus toteuttaa suunniteltavan ja myöhemmin käyttöönotettavan mobiilisovelluksen tietoturvaa koskeva arviointi.

Kuten esityksessä todetaan, poikkeustilanteessa lainsäädäntöä koskevat muutokset voidaan toteuttaa nopeutetulla aikataululla. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että olisi luontevaa, mikäli mobiilisovellus olisi samaan aikaan käyttöönotettavissa kuin sovelluksen käyttöönottoa edellyttävät lainsäädäntöä koskevat muutostyöt on saatu valmiiksi. Aikataulun osalta Liikenne- ja viestintäministeriö haluaa tuoda esille, että EU:n mobiilisovelluksien yhteentoimivuutta koskevilla ohjeistuksilla ei tule tarpeettomasti rajoittaa tai hidastaa kansallisten sovellusten kehittämistä tai käyttöönottoa.

Laura Vilkkonen
ylivohtaja, osastopäällikkö

Olli Lehtilä
Neuvotteleva virkamies

Jakelu Sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamo

Tiedoksi Minna Saario
Sosiaali- ja terveysministeriö

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--